

t.a.v. de Minister van Infrastructuur en Waterstaat Mw. B. Visser
alsmede staatssecretaris S. van Weyenberg

Betreft:

Reactie op voorgenomen wijziging Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) mbt lozingsseisen pleziervaart.

2 september 2021

Geachte mevrouw Visser, heer Van Weyenberg,

Hiermee reageer ik op de voorgenomen wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Niet in geding is dat een goede kwaliteit van het oppervlaktewater belangrijk is.

Maar nergens in de Nota van toelichting bij het wetsvoorstel wordt concreet en controleerbaar duidelijk gemaakt wat nu het probleem is en in hoeverre de voorgestelde maatregelen nodig zijn om het doel te bereiken?

En als het al een probleem is, is het eerst de vraag of met andere, minder ingrijpende, maatregelen wellicht hetzelfde doel bereikt kan worden.

I

Wat is het probleem dat opgelost moet worden?

Via de website www.zwemwater.nl heb ik medio juli 2021 dus midden in het zomerseizoen, onderzocht hoe het met de waterkwaliteit is gesteld op een flink aantal aangewezen zwemwaterlocaties waar door de overheid met regelmaat de waterkwaliteit wordt beoordeeld. Ik heb me daarbij gefocust op die zwemwaterlocaties waar tevens een flinke concentratie aan recreatievaart aanwezig is. Hetzij in een naastgelegen jachthaven, hetzij in het nabije open water.

Bij vrijwel alle zwemwaterlocaties is de waterkwaliteit beoordeeld als goed tot uitstekend.

- Alle direct aan het IJssel- en Markermeer gelegen zwemwaterlocaties;
- Op het Friese binnenwater eenzelfde beeld: Fluessen, Heegermeer, Sneekermeer, Langweerder Wielen, Tjeukemeer.
- In Zuid- en Noord-Holland opnieuw eenzelfde beeld op de Vinkeveense plassen, Loosdrechtse plassen, Westeinder en Braassemermeer

Vrijwel overal is de waterkwaliteit goed tot uitstekend en als er al ergens een negatief zwemadies geldt, is dat niet vanwege E-coli of intestinale enterococcon, maar vanwege blauwalg of een anderszins onveilige situatie.

Dus welk probleem wordt nu opgelost door een verplichte verzegeling van een vuilwaterafvoer?

Als er geen probleem is op de locaties waar sprake is van pleziervaart van het type schip dat groot genoeg is voor een onderwatertoilet, is geen enkele maatregel proportioneel en daarmee gerechtvaardigd.

II

Bovendien is het de vraag is of met de nu voorgestelde maatregelen wordt voldaan aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur:

- a. Het zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3.2 Awb); Zijn alle feiten en belangen goed in beeld? Is zorgvuldig onderzoek gedaan? Kennelijk niet want nergens in de Nota van toelichting wordt concreet gemaakt dat er sprake is van een probleem dat om maatregelen vraagt. Zoals ook blijkt uit de gemeten waterkwaliteit op heel veel locaties (bron: www.zwemwater.nl)
- b. Het evenredigheidsbeginsel (art. 3.4 lid 2 Awb); Zijn de voorgestelde maatregelen proportioneel en zijn de lasten of nadelige gevolgen voor de burger niet zwaarder dan het algemeen belang rechtvaardigt? Gezien het voorgaande lijkt me dat dit besluit niet voldoet aan het evenredigheidsbeginsel. Want het algemeen belang wordt nergens concreet duidelijk gemaakt anders dan de vage verwachting dat de waterkwaliteit zal verbeteren. Bovendien zijn de lasten onduidelijk en nog onvoldoende in beeld gebracht. Veel van dit type recreatievaartuigen vaart afwisselend op zoet en zout water. Denk aan alle schepen die hun ligplaats hebben in zeehavens of in zoetwater nabij een sluis naar zee. Onduidelijk is hoe makkelijk en tegen welke kosten de verzegeling kan worden verbroken en opnieuw kan worden aangebracht. Als het makkelijk en goedkoop is, ligt misbruik op de loer en als het duur en ingewikkeld is, zijn de lasten hoog. Er wordt verwezen naar een nog uit te werken Regeling, maar het is volstrekt onduidelijk hoe aan tegenstrijdige eisen (eenvoudig, goedkoop, handhaafbaar, zinvol) tegemoet gekomen kan worden.
- c. Het rechtszekerheidsbeginsel; Is duidelijk geformuleerd wat er van de burger verwacht wordt? Gezien de onduidelijkheid over de haalbaarheid en kosten van een zelf opnieuw aan te brengen verzegeling voor boten die regelmatig op zout water varen, lijkt me dit niet het geval. Zie ook punt b.

Gelijkheidsbeginsel (art. 1 Grondwet): De beroepsvaart waaronder cruiseschepen en bruine vloot, is niet gehouden aan deze regel. Dit is rechtstreeks onrechtvaardig.

III

Indertijd bij de invoering van het lozingsverbod heb ik me als jachtschipper al zorgen gemaakt over de invoering van die wet. Om twee redenen die nog steeds actueel zijn en ik hierbij herhaal:

- 1: het destijds onderliggend onderzoeksrapport was volstrekt eenzijdig,
- 2: er is voor veel booteigenaren geen redelijk alternatief.
- 3: incongruentie met beroepsvaart.

1: Het onderzoek is op zich netjes uitgevoerd, maar de onderzoeksopdracht is veel te klein. Er is gekeken naar de waterkwaliteit op een drukke plek, waar nauwelijks tot geen verversing is, op een warme dag, alleen in Friesland, de meting vond plaats tijdens het mestseizoen van de boeren. De normen voor waterkwaliteit zijn genomen als voor "zwemwater". Het is volstrekt logisch dat onder die omstandigheden een overschrijding van de normen plaatsvindt.

Vervolgens worden deze bevindingen genomen, en uitgerold over alle schepen in heel Nederland. Terwijl het een uitermate beperkte situatie omvat.

Ook is in het rapport niet meegenomen wat de agrarische activiteiten zijn in de omgeving. Want, ja, een boer die zijn mest uitrijdt op een akker aan het water, veroorzaakt dezelfde bacteriële belasting van het zwemwater.

Zoals onderbouwd in mijn introductie is volgens www.zwemwater.nl midden in het hoogseizoen 2021 op alle door mij genoemde locaties sprake van een goede tot uitstekende waterkwaliteit.

2: Geen realistisch alternatief: Er is in veel jachten geen ruimte gereserveerd voor een zwartwatertank. Die ruimte is er veelal gewoon niet. Daar komt bij dat de uitzuiginstallaties in jachthavens in volkomen onbruik zijn. Ze zijn er niet of ze doen het niet. Ook is het nauwelijks mogelijk achteraf een vuilwatertank of waterzuivering in te bouwen zonder dat de boot van binnen naar riool stinkt. De investering in materiaal en arbeid om een dergelijke installatie achteraf in te bouwen is aanzienlijk en staat niet in proportie met het te dienen doel.

Dit is nog los van het energieverbruik: Elektrische energie komt op een zeiljacht uit een accu. Die wordt geladen met walstroom of de motor. Voor zeiljachten is elektriciteit onderweg dus een schaars goed aan boord

3: De beroepsvaart waaronder cruiseschepen en bruine vloot, is niet gehouden aan deze regel. Dit is gewoon rechtstreeks onrechtvaardig.

Tot slot

Op basis van het voorgaande kom ik tot de conclusie dat deze maatregel slechts is bedoeld ter uitvoering van een op weinig kennis van zaken gestoelde motie van de Tweede Kamer. Dat de Kamer een ondoordachte motie aanneemt, kan gebeuren. Maar van een serieus openbaar bestuur verwacht ik dat men alvorens moties uit te voeren zelf serieus onderzoek doet naar nut en noodzaak en vervolgens naar bevind van zaken handelt. Dat is hier naar mijn mening niet gebeurd.

Ik verzoek u dan ook deze wetgeving niet in te voeren vanwege de hiervoor genoemde motivatie en de strijdigheid met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Met vriendelijke groet,

Nico Stom
Zilverschoon 17
2412 AW Bodegraven
Nico.stom@kpnmail.nl